

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konkurznej veci úpadcu **S.- S. P., a.s. v konkurze, B.**, IČO X., vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 51-24 K 312/98, na odvolanie správcu konkurznej podstaty úpadcu **Ing. Š. P., V.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 51-24 K 312/98-2154 z 1. marca 2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie proti výrokom I., II., IV., V. napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici **o d m i e t a .**

Odvolacie konanie proti výroku VI. napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici **z a s t a v u j e .**

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici vo výroku III. **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd ustanovil znalca Ing. P. Š., nar. X., N., zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v odbore 090000 - ekonómia a manažment, odvetvie 0901000 - účtovníctvo a daňovníctvo, odvetvie 090400 - financie. Znalcovi uložil povinnosť posúdiť výšku príjmov a výdavkov z predložených účtovných dokladov úpadcu S.- S. P., a. s. v konkurze, B., za celé obdobie od vyhlásenia konkurzu s tým, že znalecký posudok podá písomne v troch vyhotoveniach a predloží ho súdu v lehote 90 dní spolu s vyúčtovaním znalečného. Správcovi konkurznej podstaty Ing. Š. P. uložil povinnosť zložiť na depozitný účet Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 7000157878/8180, variabilný symbol 2280021501, konštantný symbol 0558, vedený v Štátnej pokladnici v Bratislave na trovy dôkazu sumu 3 000,-- eur v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia a aby na požiadanie znalcovi poskytol potrebnú súčinnosť a predložil potrebné listiny. Krajský súd zároveň vyzval účastníkov, aby

sa v lehote 15 dní od doručenia uznesenia vyjadrili k osobe znalca.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu 08. 10. 1998. V priebehu konkurzného konania správcu konkurznej podstaty vykonával JUDr. M. C., neskôr JUDr. A. K. a v súčasnej dobe je správcom Ing. Š. P.. Konkurzné konanie prebieha takmer 14 rokov a jeho ukončenie závisí aj od skončenia a výsledku súvisiacich konaní. Krajský súd ďalej konštatoval, že správca konkurznej podstaty mu oznámil, že je potrebné vyzývať tretie osoby na začatie nových konaní, nakoľko na niektoré nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v súpise konkurznej podstaty, viazne právo tretích osôb.

Po odcitovaní ustanovení § 127 ods. 1 a ods. 3, § 141 ods. 1 O. s. p. krajský súd uviedol, že z obsahu spisu je zrejmé, že známy majetok úpadcu bol celý speňažený a spory o vylúčenie majetku trvajú dlho a nakoľko správca vedel, že na niektorý majetok, zapísaný do súpisu konkurznej podstaty, si uplatňovali tretie osoby vlastnícke právo, mal požiadať súd, či sám upozorniť dotknutú osobu, že jej majetok bol zapísaný do konkurznej podstaty úpadcu. Vzhľadom na dĺžku konania a na predpokladané pohyby finančných prostriedkov na účte úpadcu, súd považoval za vhodné a potrebné ustanoviť znalca za účelom posúdenia výšky príjmov a výdavkov z predložených dokladov za celé obdobie od vyhlásenia konkurzu.

Nakoľko nariadil znalecké dokazovanie v záujme ochrany veriteľov, správcovi konkurznej podstaty uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu.

V poučení rozhodnutia uviedol, že proti výroku uznesenia o povinnosti zložiť zálohu na náklady spojené s podaním znaleckého posudku je prípustné odvolanie do 15 dní od doručenia uznesenia, že proti osobe znalca môžu byť podané námietky taktiež v lehote 15 dní a že proti výroku uznesenia o ustanovení znalca odvolanie nie je prípustné.

Proti všetkým výrokom uznesenia krajského súdu podal odvolanie správca konkurznej podstaty Ing. Š. P.. V súvislosti s výrokom rozhodnutia o ustanovení znalca za účelom posúdenia výšky príjmov a výdavkov z predložených dokladov úpadcu poukázal na odôvodnenie rozhodnutia, z ktorého obsahu nie je zrejmé, pre aké svoje rozhodnutie súd potrebuje vykonať dôkaz znaleckým posudkom a na čo má znalecký posudok slúžiť, aké

chyby a nejasnosti zistil v príjmoch a výdavkoch správcu, na zistenie akých skutočností sa vyžadujú odborné znalosti a namietal, že pred ustanovením znalca súd nevypočul ani správcu konkurznej podstaty, ani účastníkov konkurzného konania, konkurzných veriteľov. Zastával názor, že na posúdenie výšky príjmov a výdavkov nie sú potrebné odborné znalosti a znalec by mal riešiť úlohu, ktorá mu neprináleží, nakoľko by nahrádzal činnosť súdu a konkurzných veriteľov pri posudzovaní individuálnych podmienok správy a speňažovania konkurzu, za čo nesie výlučnú zodpovednosť správca konkurznej podstaty voči súdu, vykonávajúceho dohľad nad konkurzným konaním a voči konkurzným veriteľom. Podľa odvolateľa nie znalec, ale súd a veritelia majú právo a povinnosť posúdiť dôvodnosť nákladov vzniknutých pri speňažovaní, správe majetku a pri vedení súdnych sporov. Vyslovil domnienku, že ustanovenie znalca a znalecký posudok sú prostriedky na vytvorenie nedôveryhodnosti správcu konkurznej podstaty a následne zbavenie jeho funkcie a získanie odborného podkladu pre záver, že majetok, pre ktorý sú vedené súdne spory, nemá vzťah k účtovníctvu úpadcu, a preto nie je dôvod pokračovať v týchto súdnych konaniach.

Podľa odvolateľa krajský súd vôbec neodôvodnil nielen potrebu, ale ani výšku zálohy na trovy znaleckého dôkazu v sume 3000,-- eur. Tento preddavok je neprimerane vysoký v porovnaní s odmenou, na ktorú vznikol nárok jednotlivým správcom konkurznej podstaty, ktorí doteraz vykonávali funkciu. Výrok rozhodnutia nie je ničím odôvodnený, nie je zrejmé, akou úvahou sa súd pri určení sumy 3 000,-- eur riadil. Za súčasného procesného stavu konkurzného konania by prípadná odmena znalca mala byť uhradená po podaní znaleckého posudku a odsúhlasení zo strany konkurzných veriteľov.

Ďalej poukázal na konania vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 34Cbi/22/2005, 52Cbi/23/2006 a 45Cbi/9/2011 a vyslovil domnienku, že znalec Ing. Šimo by mohol byť pri podaní znaleckého posudku ovplyvnený záujmami štatutárneho zástupcu úpadcu, a preto vzniesol voči osobe znalca námietky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti opodstatnené.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa obsahuje niekoľko výrokov, ktoré sú označené rímskymi číslicami od I. do VI. Vo výroku I. krajský súd ustanovil znalca a stanovil predmet znaleckého dokazovania. V II. výroku uložil znalcovi znalecký posudok podať písomne v troch vyhotoveniach a predložiť ho súdu v lehote 90 dní, spolu s vyúčtovaním znalečného, pričom v V. výroku vyslovil záväznosť tejto lehoty. Štvrtý výrok ukladá správcovi konkurznej podstaty Ing. Š. P. povinnosť, aby na požiadanie znalcovi poskytol potrebnú súčinnosť a predložil potrebné listiny. Výrokom VI. súd vyzval účastníkov, aby sa vyjadrili k osobe znalca a v III. výroku uložil správcovi konkurznej podstaty Ing. Š. P. zložiť na trovy dôkazu 3 000,-- eur.

Uznesenie súdu obsahuje poučenie, ktorým poučil účastníkov konania o možnosti podať odvolanie, proti výroku uznesenia o povinnosti zložiť zálohu na náklady spojené s podaním znaleckého posudku, že proti výroku uznesenia o ustanovení znalca odvolanie nie je prípustné a že proti osobe znalca môžu byť podané námietky.

Podľa ustanovenia § 167 O. s. p., ak zákon nestanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa okrem iného rozhoduje aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

Uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania, zostávajú bez vplyvu na rozhodnutie vo veci samej a nemôžu privodiť vážnejšiu ujmu na právach účastníkov. Týkajú sa spravidla takých otázok, ktoré v záujme hospodárneho vedenia konania vyžadujú rýchle riešenie bez toho, že by odopretie možnosti opravného prostriedku mohlo byť na ujmu práv účastníkov konania. Súd nie je týmito uzneseniami viazaný a môže ich zmeniť, prípadne vydať nové uznesenie, ktorým bude otázka vedenia konania upravená inak, pričom výslovné zrušenie predchádzajúceho uznesenia nie je potrebné. Uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania, sú napríklad uznesenie o odpustení poriadkovej pokuty (§ 53 ods. 3 O. s. p.), uznesenie o predĺžení lehoty (§ 55 O. s. p.), uznesenie o spojení vecí na spoločné konanie alebo vylúčení vecí na samostatné konanie (§ 112 O. s. p.), uznesenie o stanovení znalca (§ 127 ods. 1 O. s. p.), uznesenie o odročení pojednávania a pod.

Podľa ustanovenia § 201 prvá veta O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Súd prvého stupňa vo výroku I. napadnutého uznesenia v zmysle § 127 ods. 1 O. s. p. ustanovil vo veci znalca, z dôvodu dĺžky konkurzného konania a predpokladaného pohybu finančných prostriedkov na účte úpadcu.

Podľa § 202 ods. 3 písm. a/ O. s. p., odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania. Uznesenie o ustanovení znalca podľa § 127 ods. 1 O. s. p. je uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania, preto proti nemu nie je v zmysle citovaného ustanovenia § 218 ods. 1 O. s. p. odvolanie prípustné. Predmetné uznesenie nemá vplyv na rozhodnutie vo veci samej a znalecký posudok je iba jedným z dôkazných prostriedkov v súdnom konaní, ktoré súd hodnotí podľa § 132 O. s. p. Ak odvolateľ nesúhlasí s otázkami, na ktoré súd prvého stupňa uložil znalcovi dať odpoveď v znaleckom posudku a navrhuje ďalšie otázky, tieto môžu byť predmetom ďalšieho dokazovania a následného hodnotenia dôkazov súdom skôr, než vo veci súd rozhodne.

Výroky uznesenia II., IV., V. upravujú povinnosti znalca a správcu pri spracovaní znaleckého posudku a bezprostredne s ním súvisia. Uvedenými uzneseniami súd prvého stupňa tiež upravil vedenie konania.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol, lebo smeruje proti výrokom I., II., IV., V. rozhodnutia, proti ktorým nie je odvolanie prípustné.

Podľa § 17 ods. 1 O. s. p. o tom, či je vylúčený zapisovateľ alebo iný pracovník súdu, ako aj znalec alebo tlmočník, platia ustanovenia § 14 až § 16 O. s. p. primerane; rozhoduje o tom predseda senátu alebo samosudca.

O odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O. s. p.).

V prejednávanej veci súd prvého stupňa uznesením ustanovil znalca a vo výroku

VI. uznesenia vyzval účastníkov, aby sa v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia vyjadrili k osobe znalca. V poučení uznesenia upovedomil účastníkov, že majú právo sa vyjadriť (podať námietky) k osobe znalca v lehote 15 dní od doručenia uznesenia, inak sa má za to, že s ustanoveným znalcom súhlasia. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 O. s. p. o námietkach proti znalcovi rozhoduje súd prvého stupňa. Odvolací súd preto po prejednaní veci odvolacie konanie o námietkach proti osobe znalca podľa § 103 a § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil, nakoľko nie je funkčne príslušný o nich rozhodnúť.

V III. výroku svojho rozhodnutia súd uložil správcovi konkurznej podstaty Ing. Š. P. zložiť na trovy dôkazu 3 000,-- eur. Rozhodnutie odôvodnil tým, že znalecké dokazovanie nariadil v záujme ochrany veriteľov, a preto uložil povinnosť zložiť preddavok správcovi.

Podľa § 169 ods. 1 prvá veta a ods. 2 O. s. p. v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, **odôvodnenie**, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval, alebo uznesenia, ktoré sa týka vedenia konania, nemusí obsahovať odôvodnenie. Uznesenie o prerušení konania, uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a uznesenie, ktorým súd priznal účastníkovi sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, musí vždy obsahovať odôvodnenie.

Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia predstavuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, avšak ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (bližšie k tomu pozri napr. Ruiz Torija c.

Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, Č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, Č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Krajský súd tým, že vôbec neodôvodnil výrok o výške preddavku na trovy dôkazu v sume 3 000,-- eur, spôsobil pochybnosť o zákonnosti a vecnej správnosti svojho rozhodnutia.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uzavrel, že bol speňažený celý známy majetok úpadcu a za nedoriešený považuje majetok zapísaný do súpisu konkurznej podstaty, na ktorý si môžu uplatňovať vlastnícke právo tretie osoby. Vytkol správcovi konkurznej podstaty, že mal sám alebo prostredníctvom súdu oznámiť dotknutým osobám zápis majetku konkurznej podstaty. V súvislosti s uvedeným záverom súdu, týkajúcim sa aplikácie ustanovenia § 19 ZKV odvolací súd musí uviesť, že súd prvého stupňa v tomto prípade opomenul ustanovenie § 12 ZKV o dohl'ade súdu, ako aj ustanovenie čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého je úlohou všeobecného súdu podávať výklad zákonov, resp. právnych noriem, nachádzajúcich sa v zákonoch, pričom mu predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Preto je napadnuté rozhodnutie aj nepresvedčivé.

Súd prvého stupňa nariadil znalecké dokazovanie z dôvodu dĺžky konkurzného konania s predovšetkým pohybu finančných prostriedkov na účte úpadcu. Znalcovi uložil povinnosť posúdiť výšku príjmov a výdavkov z predložených účtovných dokladov úpadcu S.-S. P., a. s. v konkurze, B., za celé obdobie od vyhlásenia konkurzu.

Pre úplnosť sa žiada poukázať na ustanovenie § 29 ods. 1 ZKV, podľa ktorého správca podáva súdu správy o speňažovaní majetku z podstaty. Konečnú správu spolu s vyúčtovaním svojej odmeny a výdavkov predloží súdu po speňažení majetku z podstaty. Odmenu a výdavky vyúčtujú aj osobitní správcovia a zástupca správcu, ako aj tí, ktorých súd v priebehu konania zbavil funkcie správcu.

Po vyhodnotení dôvodov rozhodnutia o ustanovení znalca a obsahu súdneho spisu je so zreteľom na znenie ustanovenia § 29 ods. 1 O. s. p. rozhodnutie aj v tejto časti nepresvedčivé.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu odvolací súd podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku III. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.). V ďalšom konaní súd vec znova prejedná a o nej rozhodne, pričom sa bude musieť podrobne vypořadať aj s námietkami odvolateľa, vznesenými v odvolaní, a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, a jeho nové rozhodnutie musí zodpovedať zákonu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 17. mája 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová